

Universiteit
Leiden
The Netherlands

We staan niet ver af van zelfmoordterrorist
Sneller, H.W.

Citation

Sneller, H. W. (2006). We staan niet ver af van zelfmoordterrorist. *Algemeen Dagblad*, 11-11.
Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/7943>

Version: Not Applicable (or Unknown)
License: [Leiden University Non-exclusive license](#)
Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/7943>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

INTERVIEW Theoloog en filosoof **dr. Rico Sneller** over de motivatie van zelfmoordterroristen. 'Het angstige is: ze voelen geen weerzin. Als de moraliteit wegsmeelt, gaat alles op in extase.'

'We staan niet ver af van zelfmoordterrorist'

Dr. Rico Sneller: 'Ook in Nederland, in je burgermanswoning, kun je met diepere waarheden en peilloze afgronden te maken krijgen.' FOTO JOOST HOVING

'Ze verabsoluteren wat ze als opdracht zien'

CHRISTL VISSER
LEIDEN

Wat beweegt de zelfmoordterrorist? Waarom stapt een Palestijn met dynamiet om zijn middel een Israëli-sche bus in? Wat is de moraal van iemand die op die manier dood en verderf zaait? Kunnen wij dat ooit bevatten?

Dr. Rico Sneller, theoloog en filosoof, heeft zich, voor zover het de Palestijnse beweging Hamas betreft, in die vragen verdiept. Vandaag spreekt hij over zijn bevindingen op een studiedag van de Radboud Universiteit in Nijmegen.

Begrijpt een zo op het oog zachtzinnig man als dr. Sneller zelfmoordterroristen? Ja, zegt hij. In zekere zin. Maar nee, eigenlijk ook weer niet. „Want ik heb niet het gebod vernomen dat zij hebben vernomen.”

Het gebod - Sneller noemt het ook 'het sacrale' - dát is bepalend. „Het is bij zelfmoordterroristen niet een

kwestie van het doel heiligt de middelen. Dat is alleen in de Haagse politiek zo. Daar willen ze iets en dan wegen ze de nadelen tegen de voordelen af. Het is goed naar Afghanistan te gaan, jammer dat er doden zullen vallen. We moeten een Betuwelij, pech dat er zoveel natuur sneuvelt. Het is wikken en wegen. Maar dat is een benadering die niet volstaat om zelfmoordterroristen te begrijpen.”

Ook als je niet alleen naar het ultieme doel van de Hamas kijkt - de islam bevorderen - maar naar alles wat erbij hoort: loyaliteit aan Allah, leven in overeenstemming met de koran, dan nóg kun je zelfmoordacties niet goed begrijpen, zegt Sneller. „Die benadering doet geen recht aan de absurditeit van bommen op je buik binden. Wat is dat voor moraal die iemand gebiedt zijn leven te geven en anderen daarin mee te sleuren? Het is van een totaal andere orde dan de gewone verplichte handelingen zoals vijf maal per dag bidden of een koranschool oprichten.”

Hoe kun je zelfmoordacties dan wel begrijpen? Door onder de oppervlakte te kijken, zegt Sneller. „Het leven is niet eendimensionaal. Je kunt niemand dwingen zich te offeren. Er is altijd een gebod van bovenaf in het spel. Iets sacraals, iets goddelijks. En dat goddelijke kun je zien als valluik onder de moraal. In de bijbel moet Abraham zijn zoon Izaäk offeren.

Paspoort

Rico Sneller

Geboren: 8 september 1967 in Bennekom.

Opleiding: studie theologie aan de Rijksuniversiteit Utrecht; studie filosofie aan de Sorbonne in Parijs. Gepromoveerd op het werk van de Franse filosoof Jacques Derrida.

Functie: universitair docent wijsgerige ethiek aan de universiteit Leiden.

Bijzonderheden: winnaar van de onderwijsprijs van de Leidse studentenraad.

God vraagt hem iets wat niet mag. Dat is het absurde, het tegenstrijdige. Abraham heeft er moeite mee. Uiteindelijk hoeft het niet, het was een test, in de bosjes stond een ram klaar. Zelfmoordterroristen denken ook een opdracht te hebben om dingen te doen die niet mogen. Ze gaan, dat weten ze best, in tegen de algemene ethiek. Maar ze denken dat het moet, ze denken een een-op-een-verhouding met God te hebben. Wat ik het angstige vind, is dat ze niet, zoals Abraham, weerzin voelen. Abraham bleef verbonden met de heersende opvattingen over goed en kwaad. Bij die terroristen zie je dat niet. Ze verabsoluteren datgene wat zij als opdracht ervaren. Als dat gebeurt, smelt de moraliteit weg. Dan gaat alles op in een soort extase.”

Dat maakt hen nog niet tot heel andere mensen dan wij. Sneller: „Ook in het alledaagse leven zit het extreme dicht onder de oppervlakte. Wij staan niet zo ver af van zelfmoordterroristen. Wij zijn als mensen, waar we ook wonen, in staat tot dingen waar we geen vermoeden van hebben. In onze morele beslissingen zit ook een sacraal element. Als je over levensbeëindiging van je comateuze partner moet beslissen bijvoorbeeld. Dan merk je dat je ook hier in Nederland, in je burgermanswoning, met diepere waarheden en peilloze afgronden te maken kunt krijgen.”

Kamer stelt debat over Syriërs een week uit

DEN HAAG

De Tweede Kamer heeft het overleg met minister Verdonk (Vreemdelingenzaken) over de uitzetting van uitgeprocedeerde Syrische asielzoekers een week uitgesteld.

De minister heeft de Kamer gisteren hierom gevraagd. Verdonk wacht nog op extra informatie van minister Bot (Buitenlandse Zaken) over de vermissing van twee leden van een Syrisch gezin dat naar Syrië was uitgezet.

In het eerste deel van het debat vorige week kreeg Verdonk veel kritiek op de ondervraging van de Syriërs door een Syrische overheidsdelegatie. Officieel gebeurde dat om hun identiteit en nationaliteit vast te stellen ten behoeve van hun uitzetting.

De delegatie voerde de gesprekken vorige maand op uitnodiging van Nederland, in gebouwen van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). Bij de eerste twaalf gesprekken waren ook IND'ers aanwezig. Daarna waren deze beambten niet meer welkom, omdat de Syrische delegatie meende dat de gesprekken door hun aanwezigheid 'stroef' verliepen. De Kamer vond het onbegrijpelijk dat de IND zich heeft laten wegsturen.

Gevangenisstraf voor afpersen van voedingsbedrijven

ROTTERDAM

Wubbo van der R. (35), die heeft geprobeerd zeven bedrijven af te persen, moet van de Rotterdamse rechtbank drie jaar de gevangenis in. De man dreigde eind vorig jaar producten van Unilever, Campina, Super de Boer, Friesche Vlag en nog drie bedrijven te injecteren met een onkruidbestrijdingsmiddel.

De Groninger werd opgepakt voor hij zijn dreigementen kon uitvoeren. De rechtbank tilt zwaar aan zijn daden: „U heeft alleen gedacht aan eigen gewin en zich totaal niet bekommerd om de enorme schade voor de bedrijven,” aldus de rechtbank.

Van der R. werd eerder veroordeeld voor een poging bouwbedrijf Strukton af te persen.

Moeder van dode peuter bekend mishandelingen

DEN HAAG

Het anderhalfjarige meisje dat eind januari dood naar het Haagse Juliana Kinderziekenhuis werd gebracht, is stelselmatig mishandeld door haar moeder. De vrouw heeft dit bekend, zo bevestigt haar advocaat. Onderzoek in het Pieter Baan Centrum moet duidelijk maken hoe de 41-jarige verdachte tot haar daad is gekomen. Door de mishandelingen liep de peuter, Mehak, ernstige inwendige verwondingen en botbreuken op. Zo brak de moeder eens beide benen van het meisje. Een mishandeling op 28 januari werd Mehak fataal.

De vader ontkent alle betrokkenheid en wordt daarin gesteund door zijn vrouw. Toch houdt justitie beide ouders vast tot zeker 10 mei. Dan verschijnen zij voor de rechter.